MUISTILISTA

Vältä eläintautitartunta, huolehdi tautisuojauksesta

Tilatason tautisuojaus on tarttuvien eläintautien ennaltaehkäisyn tukijalka.

Eläintautien torjuntayhdistys ETT ry muistuttaa kotieläintiloja tilatason tautisuojauksen tärkeydestä. Viikonloppuna raportoitiin voimakkaasti tartuttavan lintuinfluenssan tapaus Hollannista ja maanantaina Britanniasta. Marraskuun alussa virusta todettiin myös Saksassa.

Tilatason tautisuojauksella tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla kotieläintuottajat pystyvät itse omalla tilallaan ehkäisemään tarttuvien eläintautien kulkeutumisen kotieläintiloihin.

Tautisuojauksessa on tärkeää ottaa huomioon sekä ulkoinen että sisäinen tautisuojaus.

Ulkoinen tautisuojaus tarkoittaa keinoja, joilla estetään tarttuvien tautien leviäminen tilalle. Taudinaiheuttajat voivat kulkeutua tilalle esimerkiksi eläin- ja rehukuljetusten tai tilalla vierailevien ihmisten ja ulkopuolisen työvoiman mukana. Myös isäntäväki voi tuoda itse taudin toiselta tilalta tai ulkomaanmatkalta.

Ulkoisia tautisuojaustoimia ovat muun muassa tuontieläinten karanteeni ja suojavaatteiden käyttö eläintiloissa. Myös luonnonvaraiset eläimet ja linnut voivat levittää tarttuvia tauteja, jos ne pääsevät kosketuksiin tuotantoeläinten kanssa, joten haittaeläinten torjunta ja rehujen suojaus linnuilta ovat ajankohtaisia toimenpiteitä.

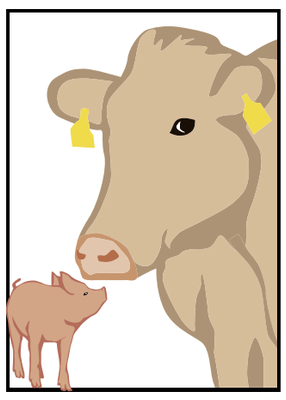

Sisäisellä tautisuojauksella taas tarkoitetaan sellaisia keinoja, joilla estetään tarttuvien tautien leviäminen tilalla. Tilalla taudit voivat levitä jyrsijöiden tai kotieläintiloihin pääsevien lemmikkieläinten mukana tai epäpuhtauksien vuoksi.

Osastokohtainen suojavaatetus on yksi keino estää taudinaiheuttajien kulkeutuminen tilan sisällä.

Ohjeet tilatason tautisuojaukseen saa helpoimmin ETT:n nettisivuilta. ETT on julkaissut yksityiskohtaiset tautisuojauksen ohjeet niin nautatiloille, sikatiloille kuin siipikarjatiloillekin.

ETT:llä on nettisivuillaan myös lomake nautatiloille, jonka avulla viljelijä voi yhdessä eläinlääkärin kanssa arvioida oman tilansa tautiriskit sekä yleisimmät kriittiset pisteet, joihin liittyy eläintautien tilalle leviämisen riski.

Lomakkeen pohjalta pystyy laatimaan tilan riskienhallintasuunnitelman.

Tautisuojausohjeet:
www.ett.fi > Ohjeet ja lomakkeet > Tilatason tautisuojaus

Peruslohkomuutoksia voi jo tehdä Vipu-palvelussa

Kasvulohkoja pääsee Vipu-karttoihin piirtämään 1.4. ja viljelijätukien haku alkaa 15.4. Päätukihakuun valmistautumisen voi kuitenkin jo aloittaa Vipu-palvelussa.

Vipu-palvelun peruslohkotiedot on jo auki muutoksia varten. Karttoihin voi tehdä rajakorjauksia, perustaa uusia lohkoja sekä jakaa ja yhdistää olemassa olevia peruslohkoja.

Poikkeuksena ovat ne peruslohkot, joille on tehty viime vuonna rajakorjaus. Niille viljelijä ei pysty vielä rajakorjausta tekemään.

Vipuun kirjaudutaan pankkitunnuksilla, sähköisellä henkilökortilla tai mobiilivarmenteella.

Vipu-palveluun on myös päivitetty tietoja, jotka koskevat EU:n tukiuudistusta.

Maatila-osiosta näkee, koskeeko tilaa uuteen viherryttämistukeen liittyvä ekologisen alan velvoite.

Lohkotiedoista voi tarkistaa peruslohkojen korvauskelpoisuuden eri tuissa sekä kuuluuko lohko ympäristökorvauksen kohdentamisalueeseen ja luokitellaanko se Natura-nurmeksi.

Tämän vuoden Hakuopas on jo julkaistu Mavin nettisivuilla ja päätukihaun lomakkeet netin lomakepalvelussa.

Tiloille sitä ei enää postiteta.

Vipu-palvelu: vipu.mavi.fi
Lomakepalvelu: www.suomi.fi/lomakkeet

Lajikerajoitus muuttuu siemenviljelyssä

Ohraa, vehnää, kauraa ja hernettä koskevat lajikerajoitukset poistuvat siemenviljelyssä. Tähän asti saman viljelykasvilajin useamman lajikkeen viljelyä on kylvösiementuotannossa rajoitettu.

Jatkossa tilalla viljeltävät saman kasvilajin lajikkeet eivät vaikuta siemenviljelyksen hyväksymiseen.

Siemenliikkeet voivat muutoksesta huolimatta pitää edelleen tiukempia vaatimuksia siemenviljelylle kuin asetuksissa julkaistut vähimmäisvaatimukset.

Myös Evira jatkaa lajikeryhmien julkaisemista sivuillaan.

Jatkossakin siemenluokkaa koskeva rajoitus säilyy. Samalla tilalla saa tuottaa vain yhtä siemenluokkaa yhdestä lajikkeesta.

Kevät- ja syysruista saa tuottaa samalla tilalla siemeneksi tai toista siemeneksi ja toista esimerkiksi rehuksi.

Muuten rukiin osalta lajikerajoitukset ovat voimassa. Tilalla saa siis tuottaa vain yhtä syysruislajiketta ja vain yhtä kevätruislajiketta, jos tuotetaan siementä.

Lisätietoa:
www.evira.fi > Tietoa Evirasta > Lomakkeet ja ohjeet > Kasvit > Siemenet

TÄRKEITÄ PÄIVÄMÄÄRIÄ

Huhtikuu

■ Henkilöasiakkaat (myös mm. maa- ja metsätaloudenharjoittajana toimivat) saavat esitäytetyn veroilmoituksen.

1.4.

■ Kasvulohkoja voi alkaa piirtää Vipu-palvelussa.

■ Lantaa saa levittää pellolle, jos maa on niin sula ja kuiva, ettei lannasta valu ravinteita vesistöihin tai pohjamaa ei ole vaarassa tiivistyä.

7.4.

■ Viimeinen päivä ilmoittaa helmikuussa tehdyistä rakennusurakoista verottajalle.

9.4.

■ Maaliskuun työnantajasuoritukset, muut ennakonpidätykset ja lähdeverot: paperisen kausiveroilmoituksen oltava perillä Verohallinnossa.

15.4.

■ Sähköinen viljelijätukien haku alkaa Vipu-palvelussa.

MUISTA MYÖS NÄMÄ

TUKI

Nuoren viljelijän aloitustuki hakuun

Nuoren viljelijän aloitustuen haku alkaa maanantaina 30.3. ja jatkuu toistaiseksi.

Tukea voi hakea ensi kertaa sähköisesti Hyrrä-palvelussa. Hakemuksen liitteenä on oltava lomakkeelle 3430 laadittu liiketoimintasuunnitelma. Kun aloittava viljelijä hakee korkotukilainaa, tukihakemukseen tulee liittää lisäksi pankin luottolupaus (lomake 3311). Lomakkeet saa netin lomakepalvelussa.

Lomakkeet voi liittää skannattuna sähköiseen hakemukseen Hyrrässä. Ne voi myös toimittaa paperisena elykeskukseen.

Aloitustukea voi yhä hakea myös paperilomakkeella. Lomake 3319 on niin ikään saatavissa lomakepalvelussa.

Aloitustuki on tarkoitettu helpottamaan sukupolvenvaihdoksia. Ehtona tuen saamiselle on, että hakija voi liiketoimintasuunnitelman perusteella saada vähintään 15 000 euron yrittäjätulon maataloudesta.

Toisin kuin aiemmin, tilanpitoa ei enää saa aloittaa ennen kuin hakemus on tullut vireille. Aloittamiseksi katsotaan, jos hakija on jo aiemmin harjoittanut maataloutta ja saanut siitä yli 12 000 euroa yrittäjätuloa.

Aloitustuen ikäraja on myös noussut vuodella 40:stä 41:een.

Hyrrä-palvelu: www.mavi.fi/hyrra
Lomakepalvelu: www.suomi.fi/lomakkeet

MEHILÄISET

Karhuaidat ajoissa kuntoon

Mehiläistarhojen karhuaidat kannattaa huoltaa ajoissa ennen kuin karhut heräävät talviunilta, jotta kevään karhuvahingot saadaan minimoitua.

Suomen mehiläishoitajain liitto kehottaa kiristämään aitalangat ja viemään sähköaitojen akut tarhoille heti, kun se säiden puolesta on mahdollista. Jos aitatolppia ei ole pystyttänyt valmiiksi syksyllä, ne tulee pystyttää heti kun routa sulaa.

Liitto suosittelee kytkemään sähköaidat toimintaan Etelä-Suomessa viimeistään 15.3. ja Keski-Suomessa 1.4., pohjoisessa säiden mukaan pari viikkoa myöhemmin. Ensimmäisenä kannattaa suojata ne tarhat, joissa vahinkoja on ollut aiemmin.

Karhujen aiheuttamat vahingot voivat alkaa, vaikka maassa on vielä lunta.

TUKIEHDOT

Biosideista pidettävä kirjaa

Täydentävien ehtojen mukaan maatilojen on pidettävä kirjaa tilalla käytettävistä biosideista, kuten desinfiointiaineista, jyrsijämyrkyistä sekä hyönteis- ja punkkimyrkyistä, joita käytetään rehuvarastoissa tai ruokinta-astioiden ja rehujen kuljetus-, siirto- tai punnitusvälineiden käsittelyssä.

Kirjanpitoa edellytetään kaikilta rehuja tuottavilta, sekoittavilta tai käyttäviltä maatiloita, myös esimerkiksi viljaa rehuksi tuottavilta tiloilta. Kirjanpitoa valvotaan täydentävien ehtojen rehuvalvonnoissa.

Viljelijän pitää merkitä biosidien käyttökirjanpitoon käytettyjen biosidien nimet, määrät ja käyttöajat. Esimerkiksi biosidien ostokuitteja voi käyttää kirjanpidon perustana.

Useimpien maataloustukien ehdoissa edellytetään täydentävien ehtojen noudattamista. Noudattamista valvotaan vuosittain noin yhdeltä prosentilta tukea hakeneista maatiloista.

Lisätietoa rehukirjanpidosta: www.evira.fi > Eläimet > Rehut
Rehualan toiminta > Viljelijät ja kotieläintuottajat > Kirjanpito- ja muut vaatimukset rehujen alkutuotannossa
Lisätietoa biosideista: www.tukes.fi > Toimialat > Kemikaalit, biosidit ja kasvinsuojeluaineet > Biosidit

Positiivilista kotieläintilan tukena

ETT

Eläintautien torjuntayhdistys ETT pitää kotieläintilan tueksi positiivilistaa rehualan yrityksistä, jotka sitoutuvat muun muassa tarkastamaan jokaisen tuomansa tuotantoeläimille tarkoitetun rehuerän ja rehujen raaka-aineet salmonellan varalta.

Rehunvalmistajat, joilla rehuhygienia-asetuksen mukainen laadunvalvontasuunnitelma	
· Alavuden Öljynpuristamo Oy	C
· Altia Oy/Koskenkorva	C, D
· A-Rehu Oy	A, B
– Koskenkorva	D
– Varkaus	D
· Avena Nordic Grain Oy	A
– Mildola Oy	C
· Biofarm Oy	A, B, D
· Biokasvu Oy	C
· Elixi Oil Oy	A, C
· Oy Feedex Ab	A, D
· Finnamyl Oy	C
· Hankkija Oy	A, B, C
– Kotka	D
– Seinäjoki	D
– Säkylä	D
– Turku	D
- Isofarmi Oy	D
· Oy Jeppo Food Ab	C
· Kankaisten Öljykasvit Oy	C
· Kinnusen Mylly Oy	A, D
· Lappajärven rehu osk.	D
· Lapuan Peruna Oy	C
· Liperin Mylly	D
· Pohjois-Pielaveden Maatalouspalvelu Oy	D
· Raisioagro Oy	A, B, C
– Kouvola	D
– Raisio	D
– Ylivieska	D
· RehuX Oy	A, B, D
· Satarehu Oy	D
· Sata-Öljy Oy	C
· Savon Siemen Oy	C
· Suomen Viljava Oy	varastointia/käsittelyä
· Valio Oy Haapaveden tehdas	B, D
· Vilomix Finland Oy	A, B, D

Rehujen ja rehuraaka-aineiden tuojat	
· Berner Oy	A
· Feedline Ltd	A
· Oy Henry Teirs Ltd	A
· HK Scan Finland Oy	A
· Lantmännen ek för/Lantbruk, Holmsundin tehdas (Ruotsi)	E
Västeråsin tehdas (Ruotsi)	E
· Rautakesko Oy	A, B
· R & V Eurotrading AG Oy	A
· VetAgro Oy	A, B
· WK Agro Oy	B

Rahtisekoittajat
· AP-Mylly Oy
· Farmirehu Tapani Korpela
· Hauhon Myllärit Oy
· Hilannon Mylly ky
· Oripään Koneasema Oy
· Pohjanmaan Rehujauhatus Oy
· Rehunsekoittamo Terho Mylly Oy
· Rehupalvelu Kulmanen
· Rehupalvelu Torikka & Isolauri Oy
· Samuli Simula Oy
· Tarvasjoen Rehupojat Oy
· Tilaviljasekoitus Oska Oy

A = rehuraaka-aineiden tuonti
B = rehuseosten maahantuonti
C = rehuraaka-aineiden valmistus
D = rehuseosten valmistus
E = omavalvontaohjelma, ulkomainen
* = tuontitoiminta satunnaista

Lisätietoja puh. (06) 412 6999

Eläinrekistereitten puhelinnumerot

■ Eläinrekisterien puhelinpalvelut ovat avoinna arkisin klo 8.15–16.00.

Nautarekisteri: (09) 85 666 000.
Nautojen alkuperäkysely: (09) 85 666 001.
Lammas- ja vuohirekisteri: (09) 85 666 002.
Sikarekisteri: (09) 85 666 003.
www.mloy.fi > Palvelut > Nautarekisteri
www.mloy.fi > Palvelut > Nautojen alkuperäkysely
www.mloy.fi > Palvelut > Lammas- ja vuohirekisteri
www.mloy.fi > Palvelut > Sikarekisteri

Muistilistan toimittanut Juhani Reku
muistilista@maaseuduntulevaisuus.fi
Grafiikat ja piirrokset Jukka Pasonen

PÖYRÖÖT ■ OUTO VALO ■ VIIVI JA WAGNER ■ HELGE ■ VÄINÖ ■ MARK TRAIL

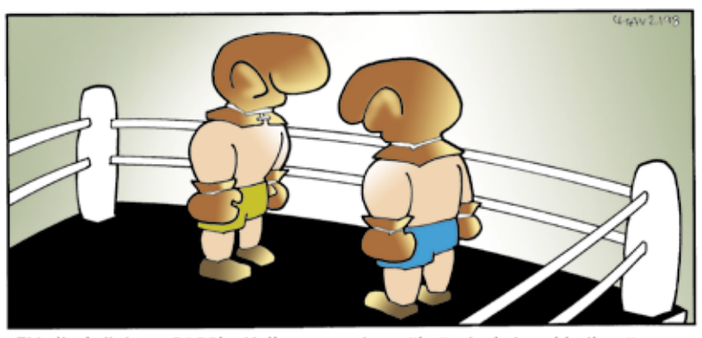

EU-direktiivi nro 2198b: Kallovammojen välttämiseksi nyrkkeilyssä on siirryttävä nk. kolmen hanskan systeemiin.

Mikko-Pekka Heikkinen
Terveiset Kutturasta

Kustantaja: WSOY
Osa 18

Iisalmi, 11. marraskuuta

Alikersantti Jesse Purola seisoi Iisalmen torilla ja tuijotti ostoskeskusta.

Hän kuvitteli olevansa John H. Miller.

Kapteeni, joka pelastaa sotamies Ryanin, Steven Spielbergin modernissa klassikossa. Nyt Millerin tehtävänä on tiedustella syrjäisen eurooppalaisvaltion taajaman puolustuslaitteita.

Kapteeni Miller tutkii katseellaan matalaa, leveää rakennelmaa. Kulmasta kohoaa korkeuteensa nähden kapea levyelementti. Mitä tarkoitusta rakennelma palvelee? Ankea muotokieli vihjaa sotilaallisesta funktiosta. Levyelementin huipulla on pyöreä reikä.

Ampuma-aukko.

Kuuleeko tuliasema. Taajaman keskiosaa vahvistaa jonkinlainen bunkkeri. Ampukaa, koordinaatteihin... Hetkinen. Rakennelman seinät ovat lasia. Se mikään bunkkeri ole. Komento takaisin.

Miller jatkaa tiedustelua. Rakennelman toisessa kulmassa risteilee keltaisia putkia, muodostaen maston. Päivänselvää – antenni. Vihollisen viestikeskus. Kuuleeko tuliasema. Kranaattia matkaan.

Hetkinen. Lisähavainto. Mastoon ei ole kiinnitetty ensimmäistäkään lähetintä. Johtopäätös väärä, komento takaisin.

Jesse Purola seisoi Iisalmen torilla. John H. Miller johtaa komppanian verran Yhdysvaltain maavoimien erikoisjoukkoja Omaha Beachin D-sektorille, yhdessä tunnetun sotahistorian vaikeimmista operaatioista. Taitojensa turvin hän selviää Normandian maihinnoususta hengissä. Hän harkitsee ja tietää kuin Koskela. Siviilissä hän on kouluja käynyt mies, opettaja.

Kaikesta tästä huolimatta kapteeni John H. Miller ei näköhavainnon perusteella kykenisi sanomaan, mitä virkaa toimittaa tuollainen rakennelma.

Jesse katsoi rannekelloa.

Viisi minuuttia oli kulunut.

Hän unohti ostoskeskuksen ja komensi miehet tauolta avoriviin. Oli aika jatkaa partiointia evakuoidun Iisalmen kaduilla.

Tupakat tumpattiin, äristiin. Berglund vinkui nenälävistyksen kirvelevän tässä tappokylmässä. Itse korun hän oli menettänyt ohjesäännölle. Ei voi olla totta: Uusikylä unohti kypäränsä lumelle. Kuupan pohjalle putoili hiutaleita. Sotaelokuvassa asetelma symboloisi elämän haurautta ja tappiota.

Kuten Buck Comptonin kypärä, joka tipahtaa sotilaan kädestä natsien moukaroimaan metsään *Taistelutoverien* jaksossa *The Breaking Point*. Viesti on tärkeä. Sota murtaa vahvimmankin.

Tunne pyrki kurkkuun, Jesse rykäisi. Iisalmen torille ylösalaisin unohdettu kypärä on erilainen. Se symboloi urpoutta.

Jesse noukki pääsuojan ja ojensi sen Uusikylälle onnistuen vaikenemaan. Mulkaisu sai riittää.

Edettiin avorivissä kohti torilta erkanevaa katua.

Reitti oli lähes sama kuin edellisiltana, ensimmäisellä partiokerralla. Silloin kuljettiin tuskastuttavan hitaasti peläten kontaktia. Kohdattiin yksi vanhus. Ukko hortoili kadulla myöhästyttyään evakkobussista. Vanhus oli missata kyydin lopullisesti: Raivio ampui häntä. Luuli viholliseksi.

Onneksi ohi. Kerrankin sai kiittää, ettei puolustusvoimilla ollut määrärahoja riittävän ampumakoulutuksen järjestämiseen.

Tori oli tyhjä, lähestyvä katu oli tyhjä, koko kaupunki oli tyhjä.

Jesse ei osannut enää pelätä, koska tajusi. Tämähän on suomalainen pikkukaupunki marraskuisena iltapäivänä. Ihmiset linnoittautuvat koteihinsa, suojaan säältä ja toistensa naamoilta. Tositeevee ja sipsipussi auki. Tukikohdasta poistutaan ainoastaan, jos lauantaimakkaran kilohinta putoaa alle kolmen euron. Jessen puolesta Iisalmen kaltainen pseudourbaani autiomaa olisi rajalinjauksessa joutanut jäädä Pohjoiselle.

Koskelakin partioi ihmisten hylkäämissä maalaiskylissä, mutta sentään syvällä vihollisalueella. Minä päivystelen kaikessa rauhassa omien puolella. Vaaratekijää edustaa ampumataidottoman aseveljen liipaisinsormi tai liukastuminen. Henki on höllemmässä tiistaiaamuna Helsingin asematunnelissa.

Saavuttiin torilta kadulle. Väylä sivusi ostoskeskusta, jonka arkkitehtoniset ratkaisut mykistivät myös lähietäisyydeltä. Yhdessä ainoassa Senaatintorin mukulakivessä on enemmän kaupunkihistoriaa ja tyyliä kuin koko Iisalmessa. Oikean kaupungin ja maalaiskaupungin erottaa toisistaan yksinkertaisella ajatusleikillä. Jos mikä tahansa maalaiskaupunki lanattaisiin maan tasalle ja rakennettaisiin nollasta uusiksi, siitä tulisi esteettisempi kuin ennen. Oikeasta kaupungista ei tulisi.

jatkuu